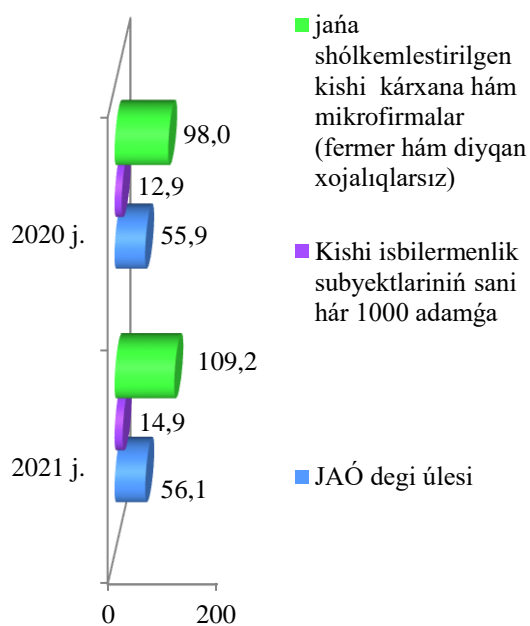

IX. KISHI ISBILERMENLIK (BIZNES)

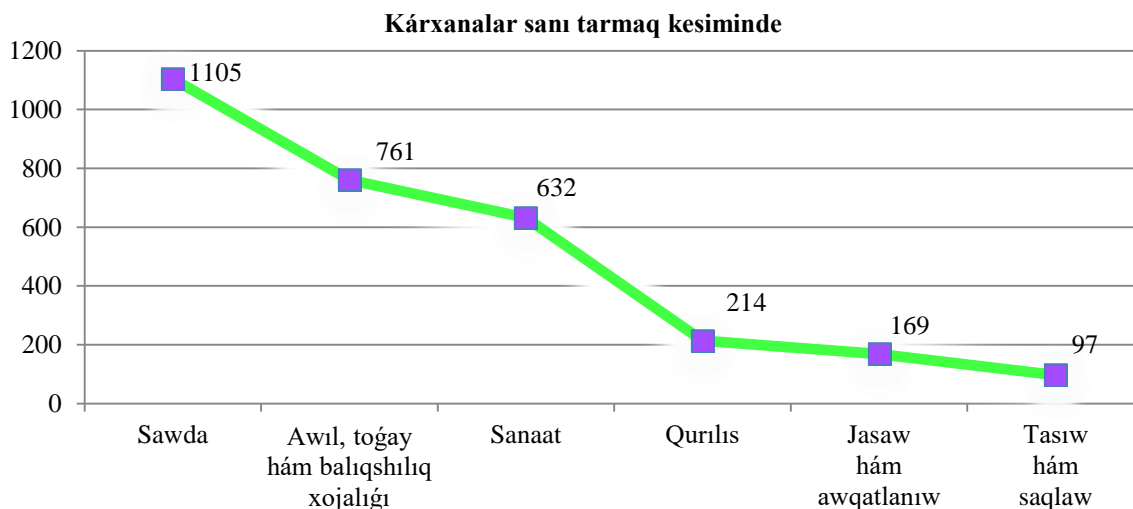
2021-jıldıń yanvar-sentyabr aylarında JAÓ deǵı **56,1 %** ti kishi biznes subyektlari úlesine tuwra keledi.

2021-jıldıń 1-oktyabr jaǵdayına kishi isbilermenlik subyektlariniń sanı hár 1000 adamǵa, **14,9** birlikti quraydı.

2021-jıldıń yanvar-sentyabr aylarında **3333** jańa kishi kárxana hám mikrofirmalar (fermer hám diyqan xojalıqlarsız) shólkemlestirildi, bul ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda **109,2** procentke ósti.

Eń kóp kishi kárxana hám mikrofirmalar jańadan shólkemlestirildi, sawda tarawında 1105 ti, awıl, toǵay hám baliqshılıq xojalıǵında 761 di, sanaat tarawında 632 ni, qurılıs tarawında 214 ni, jasaw hám awqatlanıwda 169 di, tasıw hám saqlawda 97 ni quraydı.

2021-jıldıń yanvar-sentyabr aylarında jalpı aymaqlıq ónim 56,1 % ti (2020-jıldıń yanvar-sentyabr aylarına salıstırǵanda 55,9 %) kishi biznes subyektleri tárepinen islep shıǵarıldı.

- sanaat ónimleri islep shıǵarıw kólemi 2473,0 mlrd. sumdı (jámi sanaat islep shıǵarıwdıń 16,0 %) quradı; (sanaat tarawında háreket etip turǵan isbilermenlik subyektleri sanı 3288 di quradı).

- 7505,0 mlrd sumlıq awıl, toǵay hám baliqshılıq xojalıqlarınıń islep shıǵarılgan ónimler (kórsetilgen xızmetler)di qurap, (awıl, toǵay hám baliqshılıq xojalıqları jalpı óniminiń 97,2 %) quradı; tarawda háreket etip turǵan isbilermenlik subyektleri sanı 3302 ni quradı).

- 2059,0 mlrd. sumlıq investiciyalar (ulıwma investiciyalar kóleminiń 37,2 %) 2020 jıldıń yanvar-sentyabr aylarına salıstırǵanda 105,9 % quradı;

- 3047,5 mlrd. sumlıq qurılıs jumısları (ulıwma qurılıs jumısları kóleminiń 88,6 %) (qurılıs tarawında háreket etip turǵan isbilermenlik subyektleri sanı 2482 ni quradı).

- avtomobil' transportı júk aylanısınıń 3,9 % (respublika jámi avtomobil' transportı júk aylanısınıń 90,1 %), jolawshı aylanısınıń bolsa 2,3 % (ulıwma jolawshı aylanısınıń 96,4 %) kóbeyiwi támiyinlendi; tarawda háreket etip turǵan isbilermenlik subyektleri sanı 934 ti quradı).

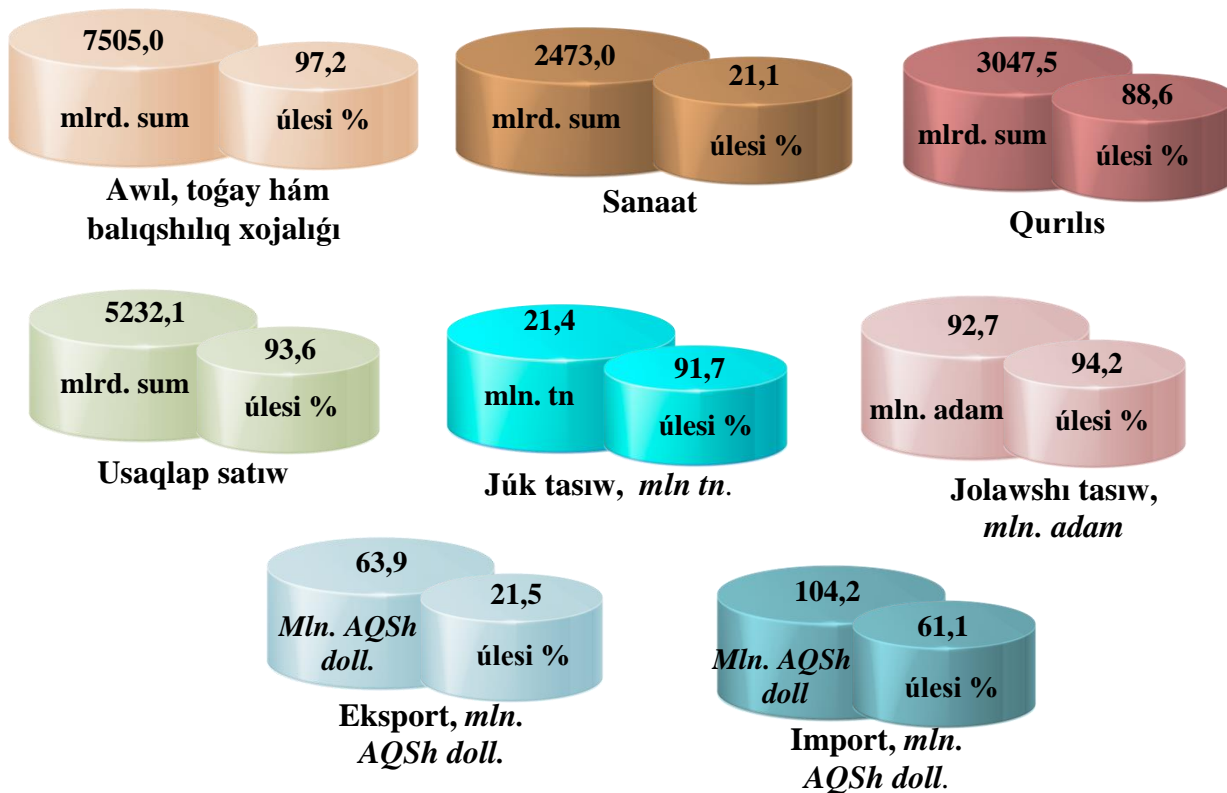

- usaqlap satıw tovar aylanısı ulıwma kóleminiń 93,6 % yamasa 5232,1 mlrd. sumı, xızmetler ulıwma kóleminiń tiyisli túrde 53,2 % yamasa 3151,8 mlrd. sum háreket etip turǵan isbilermenlik subyektleri sanı 6440 ti quradı).

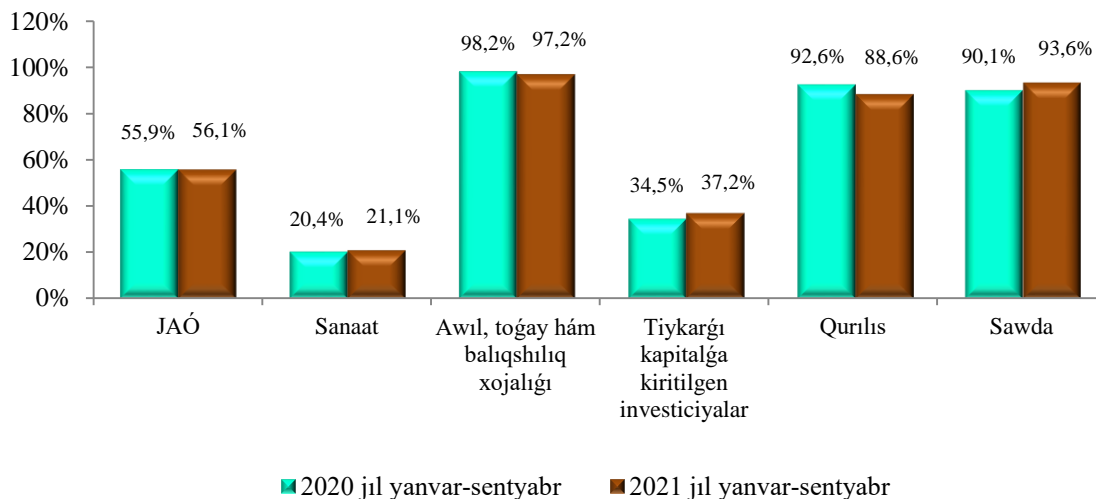
-63,9 mln. AQSh dollar (ulıwma eksport kóleminiń 21,5 %) 104,2 mln. AQSh dolları (ulıwma import kóleminiń 61,1 %) (esabat dáwirinde 155 kishi isbilermenlik subyektleri tárepinen eksport hámde 335 subyektlar tárepinen import operaciyaları ámelge asırıldı).

2021-jıldın yanvar-sentyabr aylarında kishi isbilermenlik subyektleriniń tiykarǵı ekonomikalıq kórsetkishleri

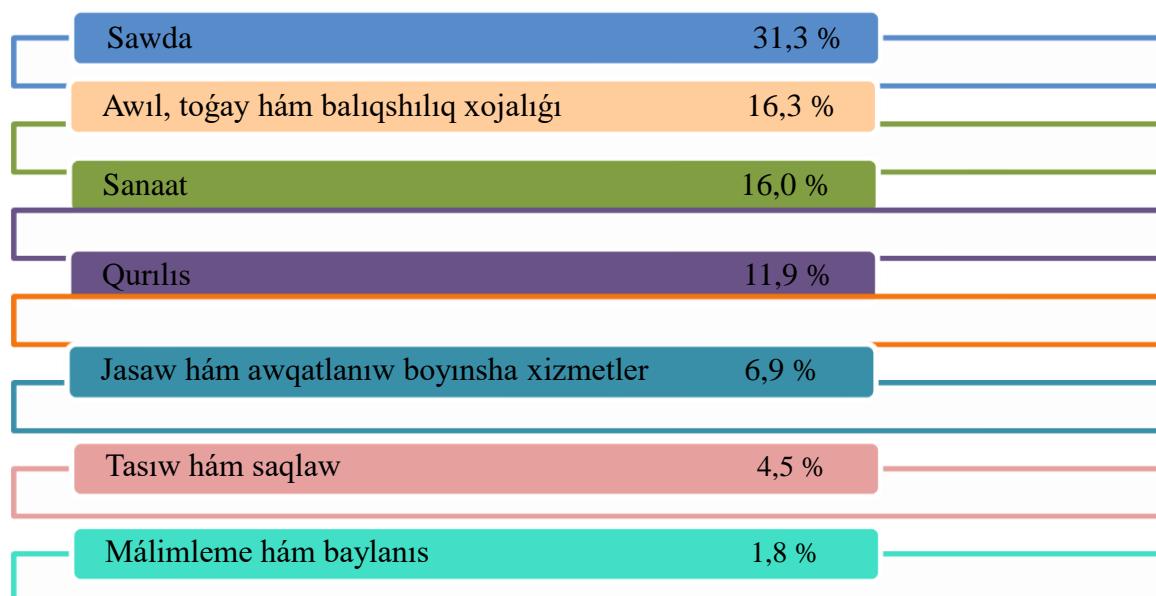

	<i>Kishi isbilermenlik subyektleri ónimi (jumıslar, xızmetler) kólemi, mlrd.sum</i>	<i>Kishi isbilermenlik subyektleri ónimi (jumıslar, xızmetler) kóleminde jeke sektor úlesi, % esabında</i>
Awıl, toǵay hám balıqshılıq xojalıǵı	7505,0	97,2
Sanaat	2473,0	21,1
Qurılıs	3047,5	88,6
Usaqlap satıw	5232,1	93,6
Júk tasıw, mln tn.	21,4	91,7
Jolawshı tasıw, mln.adam	92,7	94,2
Eksport, mln. AQSh doll.	63,9	21,5
Import, mln. AQSh doll.	104,2	61,1

**Jalpı aymaqlıq ónim hám ekonomika tarawlarındaǵı (jumıslar, xızmetler)
ulıwma kóleminde kishi isbilermenliktiń úlesi ózgeriwi
(ulıwma kólemge salıstırǵanda % esabında)**

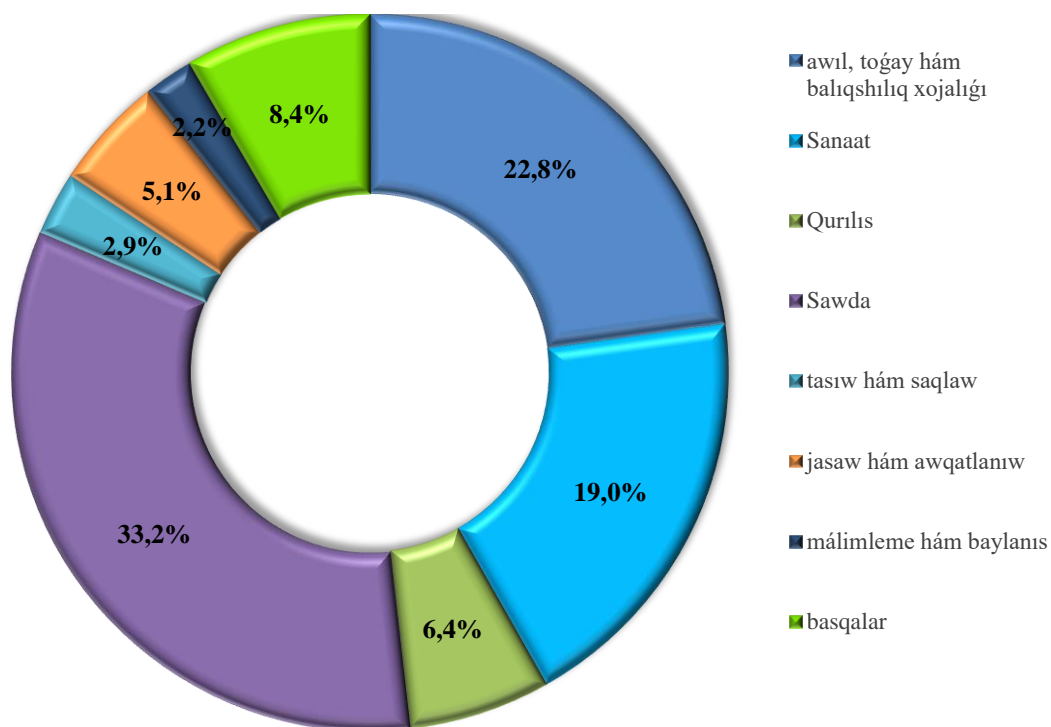

2021-jıldıń yanvar-sentyabr aylarında 21431 kishi kárxana hám mikrofirmalar (diyqan hám fermer xojalıqlarınan tısqarı) mámleket diziminen ótkerilgen bolıp, ótken jıldıń sáykes dáwrine salıstırǵanda (17646) 121,4 procentti quradı.

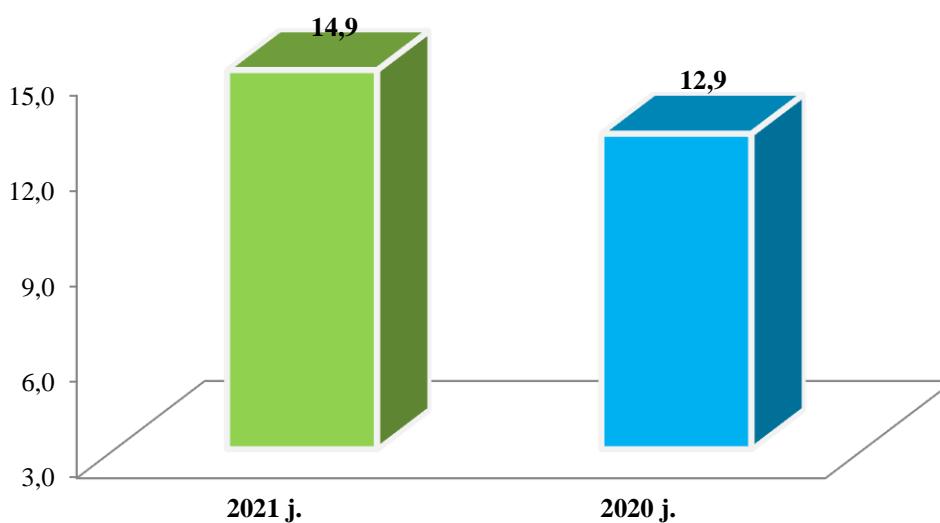

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha eń kóp kishi kárxana hám mikrofirmalar sawda tarawında (barlıq dizimge alınǵanlardıń 31,3 %), awıl, toǵay hám balıqshılıq xojalıǵı (16,3 %), sanaat (16,0 %), qurılıs (11,9 %), jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetler (6,9 %), tasıw hám saqlaw (4,5 %) hámde málimleme hám baylanısta (1,8 %) dizimnen ótkerilgen.

2021-jıldıń yanvar-sentyabr aylarında jańa shólkemlestirilgen kishi kárxana hám mikrofirmalardıń ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha úlesi
(diyqan hám fermer xojalıqlarsız, jámine sahıstırǵanda % esabında)

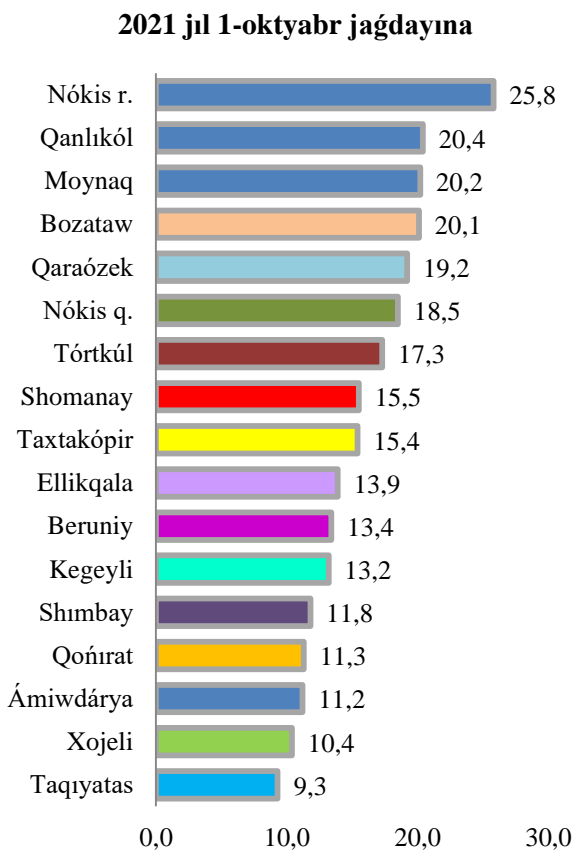
Qaraqalpaqstan Respublikasında háreket etip turǵan kishi isbilermenlik subyektleriniń sanı
(hár 1 000 adamǵa, birlikte) 2021-jil 1-oktyabr jaǵdayına

Qala hám rayonlarda hárekettegi kishi isbilermenlik subyektleriniń sanı

(hár 1 000 adamǵa, birlikte)

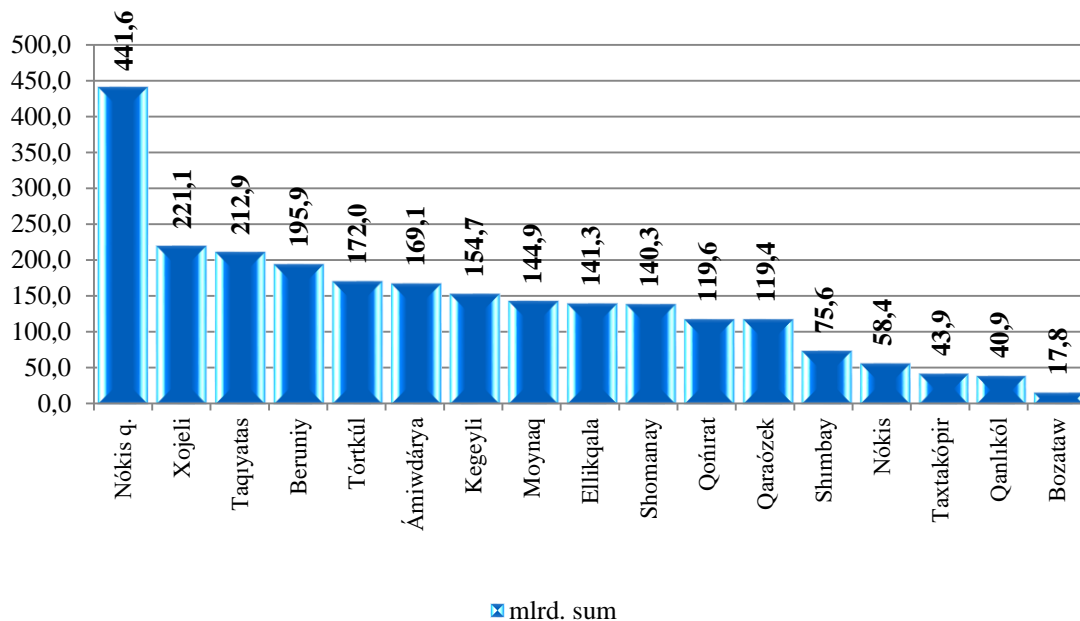
2021-jıl 1 iyul jaǵdayına

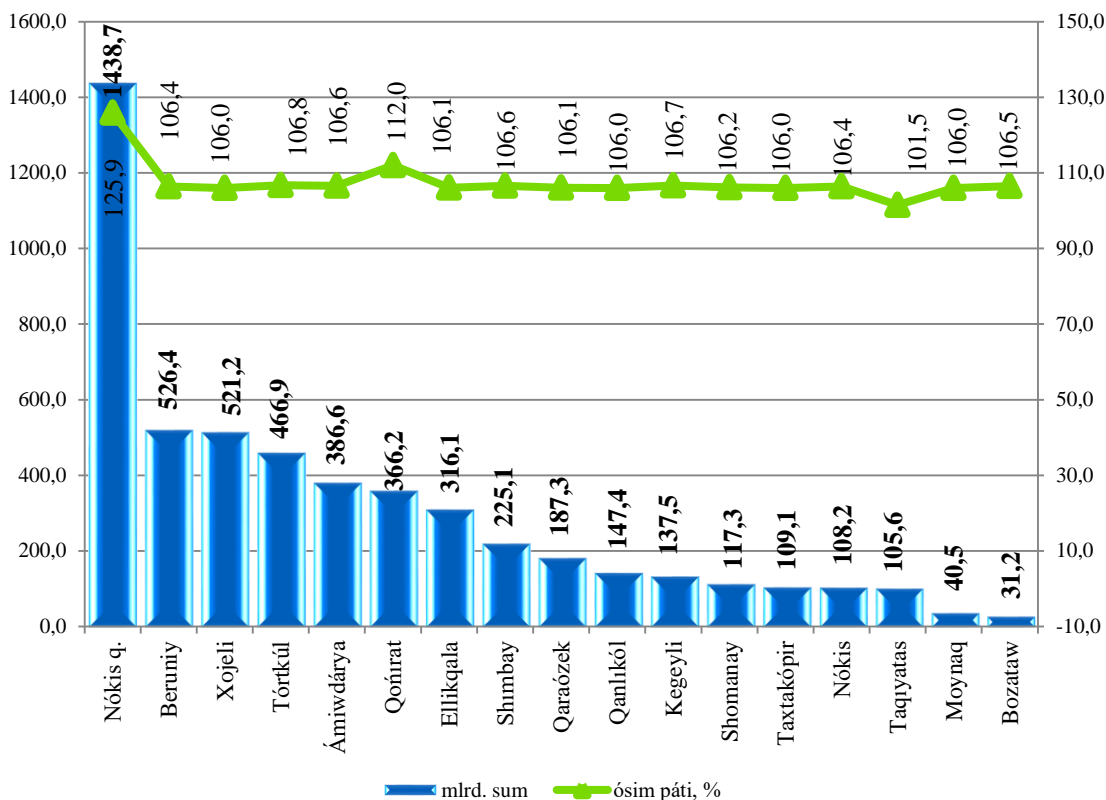
2021-jıldıń 1-oktyabr jaǵdayına kishi isbilermenlik subektleriniń sanı har 1000 adamǵa qala hám rayonlar boyınsha eń kóp kórsetkish Nókis rayonında 25,8 birlik, Qanlıkól rayonında 20,4 birlik, Moynaq rayonında 20,2 birlik, Bozataw rayonında 20,1 birlik, Qaraózek rayonında 19,2 birlik, Nókis qalasında 18,5 birlik, Tórtkúl rayonında 17,3 birlik, Shomanay rayonında 15,5 birlik, Taxtakópir rayonında 15,4 birlik, Ellikqala rayonında 13,9 birlik, Beruniy rayonında 13,4 birlik, Kegeyli rayonında 13,2 birlik, Shımbay rayonında 11,8 birlik, Qońırat rayonında 11,3 birlik, Ámiwdárya rayonında 11,2 birlik, hám Xojeli rayonında 10,4 birlikti qurag'an bolsa Taqıyatas rayonında bul kórsetkish eń pás bolıp 9,3 birlikke tuwri keldi.

2021-jıldıń yanvar-sentyabr aylarında qala hám rayonlar boyınsha kishi isbilermenlikte sanaat ónimlerin islep shıǵarıw kólemi

Qala hám rayonlar boyınsha eń kóbirek sanaat ónimleri islep shıǵarıw kólemi Nókis qalası (441,6 mlrd. sum), Xojeli (221,1 mlrd. sum), Taqıyatas (212,9 mlrd. sum), Beruniy (195,9 mlrd. sum), Tórtkúl (172,0 mlrd. sum), Ámiwdárya (169,1 mlrd. sum), Kegeyli (154,7 mlrd. sum) , úlesine tuwra keledi. Bozataw rayonında (17,8 mlrd. sum) sanaat ónimlerin islep shıǵarıw kólemi pás bolıp qalmaqta.

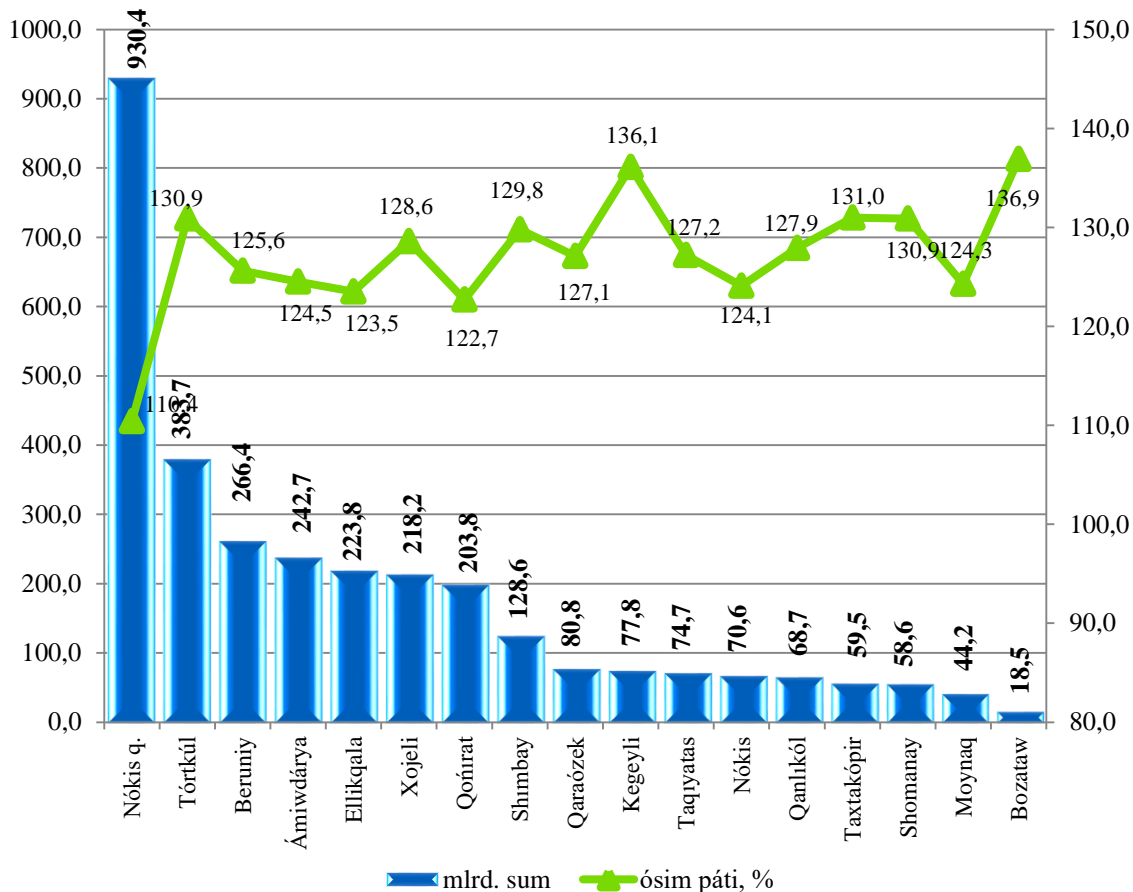

2021-jıldıń yanvar-sentyabr aylarında qala hám rayonlar boyınsha kishi isbilermenlikte usaqlap satıw tovar aylanısı kólemi hám ósim pátleri

Kishi isbilermenlik (biznes) subyektleri tárepinen usaqlap satıw tovar aylanısı kóleminde Nókis qalası (1438,7 mlrd. sum), Beruniy (526,4 mlrd. sum) hám Xojeli (521,2 mlrd. sum) rayonları aldınǵı qatarlarda kelmekte.

2021-jıldıń yanvar-sentyabr aylarında qala hám rayonlar boyınsha kishi isbilermenlikte xızmet kórsetiw kólemi hám ósim pátleri

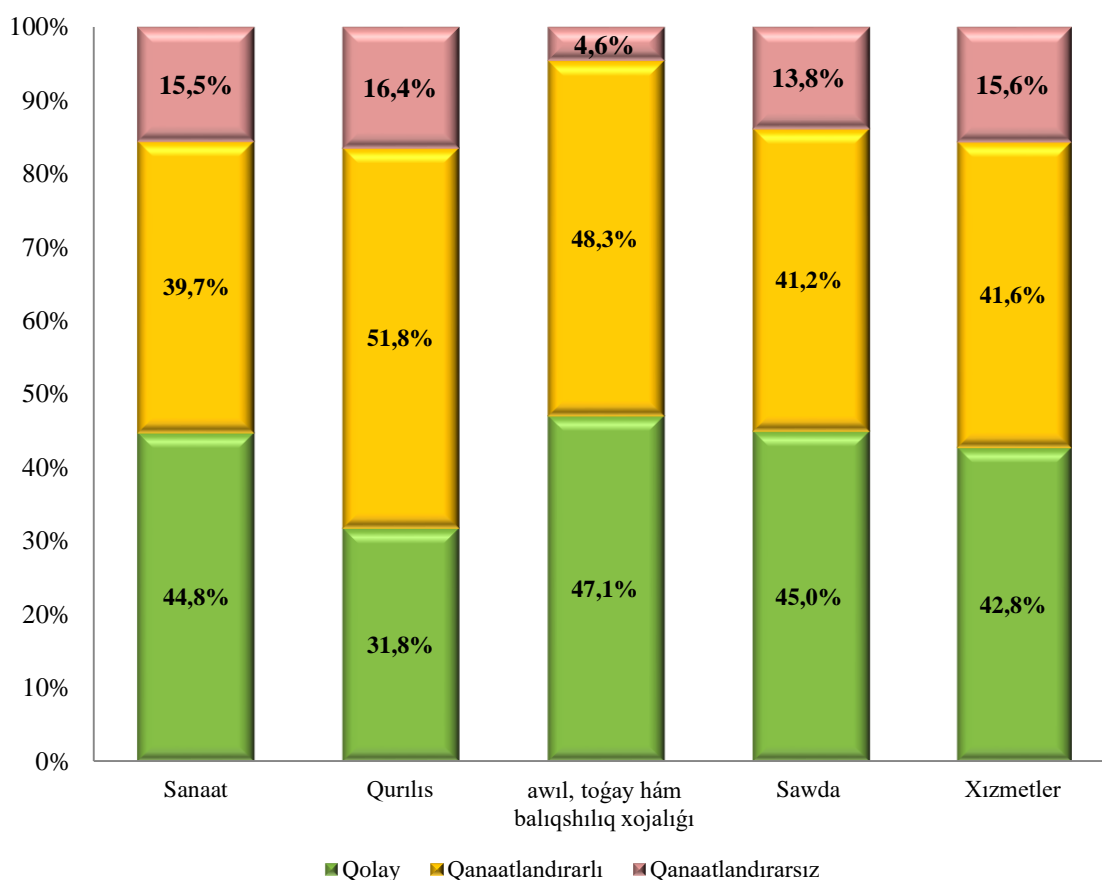
2021-jıldıń yanvar-sentyabr aylarında Respublika jalpı aymaqlıq ónimi kóleminde kishi isbilermenlik (biznes) subyektleriniń úlesi 56,1 % ti qurap, 2020-jıldıń usı dáwirine (55,9 %) salıstırǵanda 0,2 procent punktke kóbeydi.

Sanaat islep shıǵarıw tarawınıń eń joqarı úlesi Shomanay hám Moynaq (jámi islep shıǵarıw kólemine salıstırǵanda úlesi 100,0 %), Kegeyli (87,3 %), hám Xojeli (85,5 %) rayonlarına tuwrı keledi, eń tómen úlesi bolsa Nókis qalası (6,8 %) na tuwrı keledi.

Xızmetler tarawında aymaqlar boyınsha jámi xızmet kórsetiw kóleminde kishi isbilermenliktiń joqarı úlesleri Xojeli (jámi xızmetler kólemine salıstırǵanda úlesi 80,6 %), Taxtakópir, Qaraózek (80,4 %), Qanlıkól, Ellikqala 78,0 %), Beruniy, Kegeyli (76,3 %), hám Moynaq (75,4 %) rayonlarına tuwrı keldi.

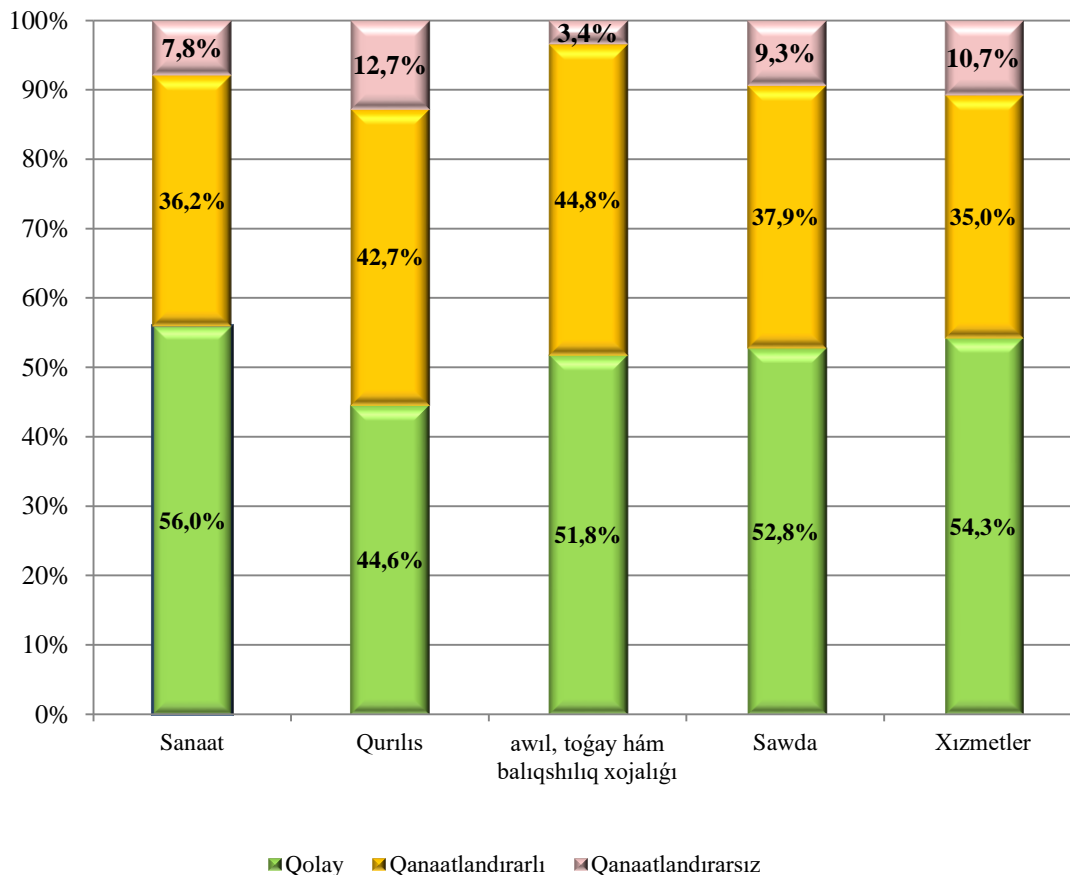
**2021-jıldıń III sherek ushın ekonomikalıq jaǵdaydı bahalaw,
% esabında**

Mámleketlik statistika jumısların islep shıǵarıw dástúrine tiykarlanıp 2021-jıl III sherek juwmaqlarına kóre ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha mikrofirma hám kishi kárxanalarda tańlaw jolı menen úyreniwler ótkerildi.

Uyreniw maǵlıwmatlar analizi, respondentlerdiń 42,9 % ekonomikalıq jaǵdaydı qolay, 43,1 % qanaatlandırarlı hám 14,0 % qanaatlandırarsız dep guzetildi.

Ekonomikalıq jaǵdayda ózgerislerdiń jaqın ush ayda bahalanıwı

Analiz nátiyjelerinen kelip shıǵıp, jańadan shólkemlestirilgen kishi kárxana hám mikrofirmalardıǵa biznes ortalıǵın jaqsılaw ushın kórilip atırǵan is-ilajlar nátiyjesinde respondentler jaqın keleshekte ulıwma ekonomikalıq jaǵdaydıń jaqsılanıwı jaqsı bahalanǵanlıǵına juwmaq etiw múmkin.